

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2023 r. poz. 40 ze zm.),

stwierdzam nieważność

§ 5. ust. 2 załącznika do uchwały Nr 1111/LXVI/23 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 2 sierpnia 2023 r. w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Węgliniec.

Uzasadnienie

Rada Miejska Węgliniec, na sesji w dniu 2 sierpnia 2023 r., działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 30 ust. 6, ust. 6a i art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984), podjęła uchwałę Nr 1111/LXVI/23 w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Węgliniec, zwaną dalej „uchwałą”.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 7 sierpnia 2023 r.

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru stwierdził podjęcie § 5 ust. 2 załącznika do uchwały z istotnym naruszeniem art. 30 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, zwanej dalej: Karta Nauczyciela), polegającym na przekroczeniu zakresu upoważnienia wynikającym z delegacji ustawowej poprzez określenie wysokości środków przeznaczanych na dodatki motywacyjne dla nauczycieli.

W rozdziale 3 załącznika do uchwały określono wysokość stawki dodatku motywacyjnego oraz szczegółowe warunki przyznawania tego dodatku. Przy czym w § 5 ust. 2 załącznika do uchwały określono fundusz dodatku motywacyjnego dla nauczycieli danej szkoły oraz dla dyrektora danej szkoły stanowiąc, że: „*Na dodatki motywacyjne nauczycieli przeznaczają się od 2,5 do 5% sumy planowanych środków finansowych rocznego wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli.*”. W ocenie organu nadzoru postanowienie § 5 ust. 2 załącznika do uchwały zostało podjęte z przekroczeniem normy kompetencyjnej art. 30 ust. 6 pkt 1 Karty Nauczyciela. W świetle normy kompetencyjnej upoważniającej do podjęcia regulaminu wynagradzania rada gminy została upoważniona wyłącznie do określenia:

- 1) wysokości stawek dodatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz szczególonych warunków przyznawania tych dodatków, z zastrzeżeniem art. 33-34a,
- 2) szczególonych warunków obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 3,
- 3) wysokości i warunków wypłacania składników wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 4, o ile nie zostały one określone w ustawie lub w odrębnych przepisach
 - w taki sposób, aby średnie wynagrodzenia nauczycieli, składające się ze składników, o których mowa w ust. 1, odpowiadały na obszarze działania danej jednostki samorządu terytorialnego co najmniej średnim wynagrodzeniom nauczycieli, o których mowa w ust. 3.

W ramach przytoczonej delegacji ustawowej brak jest upoważnienia do określania funduszu środków planowanych dla wypłat, np. dodatku motywacyjnego.

W piśmie z dnia 11 sierpnia 2023 r. Wojewoda Dolnośląski wskazał Radzie Miejskiej Węglińca na stwierdzone naruszenia prawa. W odpowiedzi Przewodniczący Rady Miejskiej Węglińca, w piśmie z dnia 21 sierpnia 2023 r., znak: BRM. 0711.35.2023, uznał wskazane przez organ nadzoru naruszenia prawa i poinformował o inicjatywie organu stanowiącego do podjęcia uchwały zmieniającej, mocą której

wyeliminowane zostaną one z obrotu prawnego, za wyjątkiem regulacji § 5 ust. 2 załącznika do uchwały, która została wprowadzona do uchwały na skutek uzgodnień ze związkami zawodowymi zrzeszającymi nauczycieli prowadzonych w trybie art. 30 ust. 6a Karty Nauczyciela, co uniemożliwia zmianę uchwały we własnym zakresie.

W związku z powyższym organ nadzoru, korzystając z instytucji stwierdzenia istotnego naruszenia prawa, wydaje akt nadzoru stwierdzający nieważność postanowienia uchwały. Nałożenie bowiem, mocą § 5 ust. 2 załącznika do uchwały, na organ wykonawczy obowiązku corocznego zabezpieczenia w budżecie określonej wysokości środków finansowych przeznaczanych na dodatki, po pierwsze stanowi przekroczenie zakresu delegacji ustawowej. Po drugie, stanowi wkroczenie w kompetencje organu wykonawczego. Naruszenia te zawsze mają charakter istotny.

Każde przekroczenie normy kompetencyjnej dla ustanowienia aktu prawa miejscowego stanowi istotne naruszenie prawa. Zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483) organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Z kolei przepis art. 94 Konstytucji stanowi, że organy samorządu terytorialnego, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów.

Powyższe stanowisko organu nadzoru potwierdza m. in. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie w wyroku z dnia 19 lutego 2020 r. (sygn. akt II SA/Rz 1473/19) – (...) *W niniejszej sprawie słusznie Wojewoda zauważył, że zapis § 4 ust. 1 rażąco narusza prawo. W przepisie tym Rada postanowiła, że tworzy się fundusz środków przeznaczonych na wypłatę dodatków motywacyjnych dla nauczycieli w wysokości nie niższej niż 8% kwoty bazowej. W ocenie Sądu prawidłowe jest stanowisko organu nadzoru, że regulacja ta wykracza poza zakres upoważnienia wynikającego z art. 30 ust. 6 karty Nauczyciela (...) Nie można określać w Regulaminie, wydanym na podstawie art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela, wysokości środków jakie z kwoty planowanej na wynagrodzenia zasadnicze nauczycieli mają być przeznaczone na dodatki motywacyjne (...).* (utrzymany w mocy wyrokiem NSA z dnia 5 listopada 2020 r., sygn. akt I OSK 1303/20, tak też NSA w wyroku z dnia 19 czerwca 2013 r., sygn. akt I OSK 456/13).

Mając na uwadze powyższe należało orzec jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu za pośrednictwem organu nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski

Jarosław Obremski